

Docentenhandleiding Habitat lespakket basisscholen

basisles “Iedereen een thuis”

Woord vooraf

Fijn dat je interesse hebt in het werk van Habitat. Het lespakket van Habitat is bedoeld om je te helpen om het thema “huisvesting” binnen het leerdoel “oriëntatie op jezelf en de wereld” in jouw klas te bespreken. Aan de hand van dit lespakket werk je samen met Habitat aan de bewustwording van leerlingen uit de groepen 3/4 en 5/6.

Het lespakket bestaat uit deze docentenhandleiding, een prezi met foto- en filmmateriaal, werkbladen voor de leerlingen met verschillende doe- en inzichtopdrachten en een “mijn droomhuis” poster. De leerlingen maken samen met kinderen in ontwikkelingslanden een virtuele reis naar diverse Habitat projecten. Onderweg leren ze heel wat over de huisvesting en leefomstandigheden van de kinderen in verschillende landen.

We wensen je veel plezier!

Let op: Het lespakket voor groep 7/8 is minimaal verschillend: 2 opdrachten op werkblad 1a zijn aangepast. Je kunt deze docentenhandleiding ook prima gebruiken voor deze groepen.

Meer informatie

Wil je nog meer informatie over Habitat for Humanity, het lespakket en/of een gastles aanvragen? Kijk op www.habitat.nl/scholen of neem contact met ons op via scholen@habitat.nl of 020-800 29 70.

Inhoudsopgave Docentenhandleiding “Iedereen een thuis”

1. Achtergrond informatie bij de basisles “Iedereen een thuis”

- 1.1. Intro
- 1.2. Doelstellingen
- 1.3. Didactische info
- 1.4. Voor wie?
- 1.5. Inhoudelijke informatie over huisvesting en Habitat voor de docent

2. Aan de slag met de basisles “Iedereen een thuis”

- 2.1. Samenstelling van deze les
- 2.2. Prezi “Iedereen een thuis” - deel 1
- 2.3. Werkblad 1a
- 2.4. Prezi “Iedereen een thuis” - deel 2
- 2.5. Werkblad 1b
- 2.6. Terugkoppeling
- 2.7. Vervolg

1. Achtergrond informatie bij de basisles “Iedereen een thuis”

1.1 Intro

De doelstelling van dit lespakket is kinderen (meer) te betrekken bij de problematiek rondom huisvesting; Wat is een (t)huis? Waarom is een (t)huis zo belangrijk en waarom is het niet voor iedereen vanzelfsprekend? Dit gebeurt via informatie, foto – en filmmateriaal en lesopdrachten. Het gaat erom dat de kinderen ervaren en begrijpen wat de betekenis van een (t)huis is voor mensen overal ter wereld.

1.2 Doelstellingen

- De leerlingen hebben een idee over de problemen rondom huisvesting wereldwijd
- De leerlingen ervaren wat de betekenis is van een veilig en degelijk (t)huis en welke verbetering dat biedt in de leefomstandigheden
- De leerlingen denken na over solidaire waarden en leggen een verband tussen de leefomstandigheden van deze kinderen en die van henzelf
- De leerlingen maken kennis met het werk van Habitat
- De leerlingen worden gemotiveerd om in actie te komen en kunnen zelf meebouwen aan huizen elders op de wereld

Deze basisles leert de kinderen over het grote huisvestingsprobleem op de wereld. Het leert ze over het belang van een veilig dak boven je hoofd, een huis om in te leven, een thuis. Een huis voorziet in een basisbehoefte. De leerlingen onderzoeken wat het begrip “thuis” betekent, wat de belangrijkste eigenschappen van een huis zijn, waar een huis minimaal aan moet voldoen en het verschil tussen wat je nodig hebt en wat je graag zou willen. Ook leren ze over het werk van Habitat.

1.3 Didactische info

Mondiale vorming bij Habitat- Oriëntatie op jezelf en de wereld

Dit lesmateriaal is ontwikkeld in overeenstemming met het leerplan van de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO) en het sluit aan bij de volgende, door het Ministerie van Onderwijs vastgestelde, kerndoelen van het basisonderwijs.

Kerdoel 47 De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven wonen, gezondheid en duurzaamheid.

Kerdoel 49 De leerlingen leren over de mondiale ruimtelijke spreiding van bevolkingsconcentraties en godsdiensten, van klimaten, energiebronnen en van natuurlandschappen.

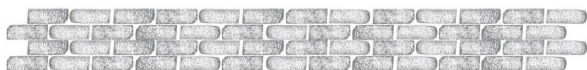
Kerdoel 50 De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas.

1.4 Voor wie?

Deze les is bedoeld voor kinderen in de groepen 3 tot en met 6 van de basisschool en kan klassikaal behandeld worden, maar leent zich - eventueel samen met de verdiepingsles en een sponsoractie - ook uitstekend voor een (schoolbrede) projectweek.

Gastles

De les kan door de eigen docent worden behandeld. Maar daarnaast biedt Habitat de mogelijkheid om een gastdocent een of meerdere lessen te laten verzorgen door een vrijwilliger van Habitat Nederland. Onze vrijwilligers – die veelal met eigen ogen de Habitat projecten elders op de wereld

hebben gezien en met eigen handen hebben meegebouwd – kunnen de kinderen in de klas op een interactieve manier meer over Habitat leren. Met interessante en persoonlijke verhalen, de digibordles en leuke opdrachten vliegt een gastles om.

1.5 Inhoudelijke informatie voor de docent over huisvesting en Habitat for Humanity

Hieronder vind je algemene informatie over (de werkwijze) van Habitat for Humanity. Waarom is Habitat opgericht en hoe helpen wij mensen met een nieuw thuis?

Probleem - het wereldwijde huisvestingsprobleem

1,6 miljard mensen - dat is een vijfde van de wereldbevolking - heeft geen fatsoenlijk dak boven hun hoofd. Ze leven in lekkende, tochtige krotten of in overbevolkte sloppenwijken en lopen grote gezondheidsrisico's. Vooral kinderen. Miljoenen kinderen krijgen malaria, longontsteking of diarree als gevolg van slechte huisvesting, smerig drinkwater en onhygiënisch sanitair.

Wie in deze slechte omstandigheden woont, kan nauwelijks ontsnappen aan de armoede. Kinderen missen school door ziekte. Voor volwassenen is de kans op werk klein. Thuiswerk is vaak niet mogelijk in een onhygiënisch en lekkend krot zonder licht. En wie geen huis heeft, heeft geen toegang tot kapitaal om als zelfstandige een eigen bron van inkomsten te creëren. Mensen die in krotten wonen, leven in angst. Angst voor een slechte gezondheid en de veiligheid van hun kinderen. Angst voor regen, natuurrampen, diefstal en angst om uit hun (vaak illegale) onderkomen te worden gezet. Zij missen de rust en veiligheid van een gezonde, veilige leefruimte om zich verder te kunnen ontwikkelen en ook aan hun toekomst kunnen werken.

Proces – zo werkt Habitat

Habitat ziet mensen in ontwikkelingslanden niet als slachtoffers, maar als zelfstandige mensen die – met een steuntje in de rug – heel goed in staat zijn om een eigen toekomst op te bouwen. Dat steuntje wil Habitat for Humanity bieden. En Habitat gelooft dat een veilig en degelijk huis nou precies dat steuntje is. Daarom bouwt Habitat - samen met de nieuwe huiseigenaren - eenvoudige en betaalbare huizen.

De belangrijkste cijfers:

- Habitat bouwt in meer dan 70 landen over de hele wereld.
- Jaarlijks helpen 1 miljoen vrijwilligers mee om huizen te bouwen.
- De prijs van een huis verschilt per land en loopt uiteen van € 1.500 voor een eenvoudig huis in Azië, € 2.500 voor een huis in Afrika tot meer dan € 20.000 voor een huis in Oost-Europa.

Oplossing - het Habitat huis

Een Habitat huis is eenvoudig, maar degelijk (gebouwd met goede materialen) en voldoet aan alle belangrijke eisen (dit zijn de eisen die de Verenigde Naties hebben vastgesteld).

Een Habitat huis:

- Biedt zekerheid van wonen (je kan er niet zomaar uitgezet worden)
- Is betaalbaar
- Biedt bescherming, zoals tegen de kou, wind en regen of de felle zon, maar ook tegen insecten, tegen ziektes en tegen indringers.
- Beschikt over belangrijke eigenschappen zoals:
 - Stevige muren, een stenen vloer en een goed dak
 - Ramen en deuren die op slot kunnen
 - Toegang tot schoon drinkwater en een toilet

Een veilig dak boven je hoofd, stevige muren en schoon drinkwater – dat is de basis voor een beter bestaan. Kinderen kunnen veilig opgroeien, ouders krijgen meer kans om geld te verdienen. En met een degelijk huis zijn mensen veel gezonder. Ze hoeven niet thuis te blijven van school en werk omdat ze ziek zijn en kunnen hierdoor beter bouwen aan hun toekomst.

Zo bouwen mensen – met dat huis als basis - zelf een beter bestaan op, voor zichzelf en voor hun kinderen (en hun kinderen weer).

De belangrijkste cijfers:

- Habitat heeft wereldwijd al meer dan een miljoen huizen gebouwd en zo 39 miljoen mensen aan een veilig thuis geholpen
- Elke 30 seconden (dag en nacht door) is er ergens ter wereld weer een Habitat huis klaar!

De werkwijze van Habitat én het Habitat huis zijn allebei even belangrijk voor het einddoel: een gezin een steuntje in de rug geven om een beter leven op te bouwen.

Achtergrond informatie bij het stripverhaal “Zo werkt Habitat” voor de leerkracht:

- Een gezin dat een Habitat huis wil bouwen, moet zichzelf aanmelden bij het lokale Habitat kantoor.
- Habitat kijkt of het gezin in aanmerking komt. (De eisen zijn per land anders, maar komen vaak hierop neer: een gezin moet het huis wel écht nodig hebben, maar heeft wel een klein inkomen nodig om het geleende geld terug te kunnen betalen. Ook moeten ze meebouwen aan hun eigen huis en dat van anderen.)

- Habitat biedt hulp bij de bouw van een huis. Habitat bouwt altijd samen met echte bouwvakkers en materialen uit het land of de streek. Om de kosten laag te houden bouwen er vaak vrijwilligers mee.

- De nieuwe huiseigenaren bouwen ook mee aan hun eigen Habitat huis én helpen bij de bouw van het huis van anderen. Door samen te bouwen zijn mensen extra trots op hun huis en zorgen ze er beter voor. Ook scheidt het samen bouwen een betere band tussen mensen in de nieuwe buurt.

- Om de bouwmaterialen te betalen krijgt het gezin een lening van Habitat. Deze lening betaalt het gezin in kleine stapjes terug (bijvoorbeeld elke maand een klein bedrag). Door de terugbetaling wordt het huis dus echt van de gezinnen zelf en zijn ze niet afhankelijk van Habitat.

- Het geld dat een gezin terugbetaalt, komt in een soort spaarpot, waarmee Habitat weer nieuwe materialen kan kopen en andere gezinnen helpen. Zo helpt Habitat steeds meer families op weg.

- Habitat leert de huiseigenaren ook allerlei dingen waarmee ze geld kunnen verdienen. Habitat leert bijvoorbeeld hoe je groente kunt verbouwen in de tuin om te verkopen of hoe je een winkel aan huis begint.

HABITAT BOUWT AAN EEN VEILIG THUIS VOOR IEDEREEN

We hebben nu gezien hoe Habitat werkt om zoveel mogelijk mensen te helpen bij het bouwen van een thuis. De strip op de voorkant van werkblad 1b licht dit nog eens toe. Neem de strip klassikaal met de kinderen door. Weten de leerlingen nu de of de stellingen van opdracht 1 waar of niet waar zijn? Laat de leerlingen de vragen zelfstandig invullen op het werkblad en neem dan de antwoorden klassikaal door.

2 Aan de slag met de basisles “Iedereen een thuis”

2.1 Samenstelling van deze les

Naast deze handleiding voor de docent bestaat de basisles uit een prezi met foto- en filmmateriaal, een poster en twee werkbladen voor de leerlingen.

De les valt uiteen in twee delen, het eerste deel over het huisvestingsprobleem en het tweede over de oplossing van Habitat, een eigen huis. Na het eerste deel van de prezi kan werkblad 1a worden gemaakt en na het tweede deel van de prezi gaan de kinderen aan de slag met werkblad 1b.

2.2 Prezi “Iedereen een thuis” - deel 1

Je begint de les met een korte inleiding start vervolgens deel 1 van de prezi “Iedereen een thuis” op het digibord.

De presentatie geeft een indruk van het algemene huisvestingsprobleem op de wereld en vertelt het verhaal van Anjona uit Nepal. Let bij de foto’s niet alleen op de slechte huisvesting, maar ook op overeenkomsten met het leven van de kinderen in Nederland.

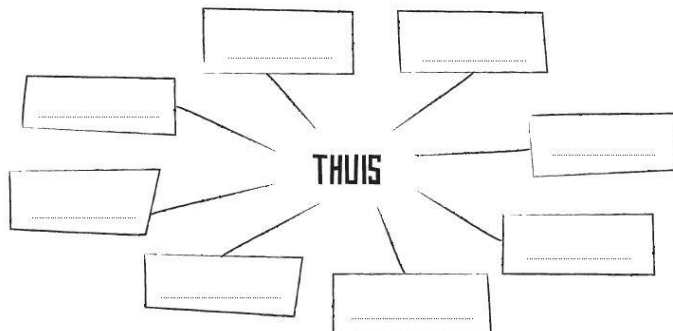
De presentatie dient als input voor de leerlingen om na de te denken over de betekenis van een thuis; de eerste opdracht van werkblad 1a.

2.3 Werkblad 1a

Opdracht 1

Schrijf het woord “thuis” op het bord

Vraag de leerlingen om na te denken welke woorden voor hen gelijk staan aan (t)huis of bij thuis horen. Laat ze deze invullen op het werkblad. Bespreek de woorden klassikaal en noteer deze woorden aan de hand van een woordweb op het bord. Wanneer de antwoorden voornamelijk refereren aan het fysieke huis, suggereer de leerlingen dan andere manieren om na te denken over een (t)huis zoals familie, eten, huiswerk, plek om te rusten, veiligheid.

Opdracht 2

Bekijk nu de foto’s van Anjona uit Nepal (prezi pagina 15 t/m 25, rechtsonder in de hoek) nogmaals op het digibord en doorloop met de kinderen de vragen op de werkblad. Laat de kinderen zelfstandig de vragen op het werkblad invullen en behandel deze daarna klassikaal.

Opdracht 3

Het eerste deel van de prezi “Wat betekent thuis” heeft de kinderen een beeld gegeven van het wereldwijde huisvestingsprobleem. Zouden ze nu de woorden bij opdracht 3 op de goede plek kunnen zetten? Laat ze deze op het werkblad invullen en behandel ze daarna klassikaal.

2.4 Prezi "iedereen een thuis" - deel 2

Werkblad 1a heeft ons laten zien hoe belangrijk een huis is, het is meer dan vier muren en een dak. Het heeft veel meer invloed op ons leven dan je in eerste instantie misschien dacht. Nu gaan we kijken hoe je leven kan veranderen met een goed huis.

2.5 Werkblad 1b

Lees het stripverhaal nog een keer door met de kinderen alvorens aan de opdrachten te beginnen.

Opdracht 1

Laat de kinderen nu de waar/niet vragen beantwoorden en neem de antwoorden klassikaal door. Je kunt van deze opdracht ook een doe-opdracht maken zodat de concentratie beter behouden blijft. Vraag de leerlingen te gaan staan bij "waar" en te blijven zitten bij "niet waar".

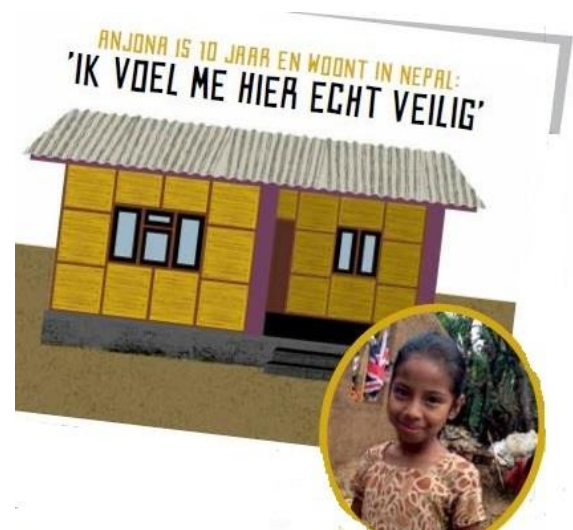
Opdracht 2

De leerlingen weten nu wat er belangrijk is voor een goed en veilig huis. Vraag de leerlingen of ze deze eigenschappen terug kunnen vinden in de woordzoeker. De woorden staan horizontaal van links naar rechts en verticaal van boven naar beneden.

Opdracht 3

Kinderen over de hele wereld dromen van een fijn huis. Habitat heeft wereldwijd kinderen gevraagd om hun droomhuis te tekenen. Bijzonder is dat elk kind, waar ook ter wereld op dezelfde manier een droomhuis tekent, met een puntdak en een schoorsteen. Bekijk samen met de leerlingen de film "My house" (op pagina 47 van de prezi). Hierin laten verschillende kinderen een tekening van hun droomhuis zien. Na het bekijken van de film is het de beurt aan de leerlingen. Hoe ziet hun droomhuis eruit? Vraag de leerlingen om hun droomhuis te tekenen of om een tekening van hun eigen huis te maken.

Hiervoor kunnen zij de poster gebruiken. Op de poster staan ook de huizen van Charles, William, Anjona en Razul. Anjona kennen de kinderen inmiddels. In volgende les maken ze kennis met de andere kinderen en hun families.

2.6 Terugkoppeling

Kinderen hebben nu geleerd wat het belang is van een veilig dak boven je hoofd.

Een eigen huis is heel belangrijk om je leven beter te maken en uit de armoede te komen. Een huis is veiliger dan een krot, waar mensen makkelijk en zomaar kunnen binnen komen. Ook is het veel schoner dan een krot, dus als je in een goed huis woont, zul je niet zo snel ziek worden van vocht, tocht en viezigheid. Als je niet ziek bent kun je naar school en kunnen de ouders naar het werk en geld verdienen voor eten, medicijnen en schoolboeken. Als je leert, kun je later een betere baan krijgen en als je werkt verdien je geld om goed voor jezelf te zorgen. Zo zorgt een huis voor allemaal goede dingen die heel belangrijk zijn om uit de armoede te komen.

Ook weten ze dat we weliswaar over de hele wereld anders wonen, maar toch allemaal dezelfde dromen hebben. De les “wereldwijd wonen” gaat hier verder op in. Hier leren we vier kinderen kennen uit 4 verschillende landen en leren we meer over de woonsituatie van deze kinderen.

2.7 Vervolg

In het lespakket is verder een verdiepingsles “wereldwijd wonen” beschikbaar, met prezi en werkblad.

De lessen kunnen worden aangevuld of afgesloten met een *sponsoractie*, zodat de leerlingen écht in actie kunnen komen voor betere huisvesting en op die manier kunnen meebouwen aan Habitat huizen. Hiervoor kun je een van de sponsoracties kiezen die Habitat al heeft uitgewerkt, maar je kunt uiteraard ook een eigen actie opzetten. Habitat ondersteunt je graag met materialen, zoals een bouwplaat voor een spaarpothuisje of sponsorformulieren.

